

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Схвалено Вченою радою УНУ
(протокол від 14 серпня 2025 р., № 13)

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. ректора Уманського
національного університету

Владилена СОКИРСЬКА

ПОРЯДОК
ВСТАНОВЛЕННЯ ФАКТІВ ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ
ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА СКАСУВАННЯ РІШЕННЯ ПРО
ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ І ПРИСВОЄННЯ
ВІДПОВІДНОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ В УМАНСЬКОМУ
НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Порядок встановлення фактів порушення академічної доброчесності та скасування присудження ступеня вищої освіти і присвоєння відповідної кваліфікації в Уманському національному університеті (далі – Порядок) встановлює:

- процедуру утворення та роботи органу, який проводить перевірку заяв (повідомлень) про факти порушення академічної доброчесності в Уманському національному університеті;
- підстави для проведення розгляду справи про порушення академічної доброчесності;
- процедуру та строки вивчення та експертизи кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти, заяв (повідомлень) про факти порушення академічної доброчесності, а також порядок підготовки та вимоги до експертного висновку;
- кваліфікаційні вимоги до експертів;
- процедуру ухвалення рішення про скасування рішення та найменування органу, уповноваженого ухвалювати таке рішення;
- підстави для проведення перевірки, строки, підстави та порядок оскарження результатів перевірки;
- процедуру реалізації особою, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, прав, передбачених частиною 8 статті 42 Закону України «Про освіту».

1.2. Порядок розроблено з урахуванням основних принципів і норм Бухарестської Декларації з етичних цінностей і принципів вищої освіти в Європейському регіоні, Конституції України, вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України (зокрема, Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації» від 26 серпня 2021 р., № 897), чинних наказів і рекомендацій Міністерства освіти і науки України, Статуту Уманського національного університету, Правил внутрішнього розпорядку Уманського національного університету та інших нормативних документів Уманського національного університету до забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. У тексті Порядку використано інформацію з відкритих електронних ресурсів – сайтів (включаючи нормативну базу) вітчизняних закладів вищої освіти, національних та міжнародних установ і асоціацій тощо.

1.3. Порядок є невід’ємною складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському національному університеті.

1.4. Терміни, використані в цьому Порядку, вжито зі значеннями, наведеними в Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту».

1.5. Дія цього Порядку поширюється на рішення про присудження ступенів вищої освіти «молодший бакалавр», «бакалавр» і «магістр» та присвоєння відповідних кваліфікацій.

1.6. Дотримання норм Порядку є обов’язковим для учасників освітнього

процесу як на території Університету, так і поза його межами.

1.7. Загальну організацію процесу розгляду звернень встановлення фактів порушення академічної доброчесності здійснює відділ моніторингу якості освіти Уманського національного університету.

1.8. Розгляд звернень і встановлення фактів порушення академічної доброчесності здійснює комісія з питань етики та академічної доброчесності Уманського національного університету.

1.9. Підтримку в разі оскарження рішення здійснює юридичний відділ Уманського національного університету.

2. ПРОЦЕДУРА УТВОРЕННЯ ТА РОБОТИ ОРГАНУ, ЯКИЙ ПРОВОДИТЬ ПЕРЕВІРКУ ЗАЯВ (ПОВІДОМЛЕНЬ) ПРО ФАКТИ ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В УМАНЬСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

2.1. Розгляд звернень і встановлення фактів порушення академічної доброчесності здійснює Комісія з питань етики та академічної доброчесності Уманського національного університету (далі – Комісія).

2.2. Утворення та порядок роботи Комісії регламентовані Положенням «Про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Уманського національного університету».

2.3. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», нормативно-правовими актами Кабінету Міністрів України (зокрема, Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації» від 26 серпня 2021 р., № 897), чинними наказами і рекомендаціями Міністерства освіти і науки України, Статутом Уманського національного університету садівництва, Кодексом академічної доброчесності Уманського національного університету, Правилами внутрішнього розпорядку Уманського національного університету та іншими нормативними документами Уманського національного університету до забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

3. ПІДСТАВИ ДЛЯ РОЗГЛЯДУ ФАКТІВ ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. Підставою для розгляду фактів порушення академічної доброчесності є повідомлення про порушення академічної доброчесності.

3.2. Повідомлення про факт порушення академічної доброчесності (далі – Повідомлення) подають на офіційну адресу Уманського національного університету у довільній письмовій або в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису та/або кваліфікованої електронної печатки.

3.3. Повідомлення повинно містити таку інформацію:

- прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності;

- зміст порушення академічної доброчесності під час здобуття такою особою відповідного ступеня вищої освіти;

- докази, що підтверджують факт порушення академічної доброчесності, включаючи прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) автора/авторів і покликання/посилання на джерело оприлюднення розробок, наукових (науково-технічних) результатів, що належать іншим особам і були використані особою, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності;

- прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи або найменування заявника, його поштову адресу або адресу електронної пошти, а також номер телефону.

3.4. Рік присудження ступеня вищої освіти та інші додаткові відомості надають за наявності інформації.

3.5. Анонімні повідомлення залишаються без розгляду.

4. ПРОЦЕДУРА ТА СТРОКИ ВИВЧЕННЯ ТА ЕКСПЕРТИЗИ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

4.1. Отримане повідомлення про факти порушення академічної доброчесності здобувачами, яким Уманський національний університет присудив ступінь вищої освіти та присвоїв відповідну кваліфікацію, передають на розгляд Комісії протягом 3 робочих днів з дня його реєстрації.

4.2. Надходження повідомлення до Комісії реєструють у Журналі реєстрації вхідних документів.

4.3. Секретар Комісії протягом 5 робочих днів із дня реєстрації Повідомлення інформує скаржника та особу, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, про прийняття до розгляду справи.

4.3. Комісія протягом одного місяця з дня реєстрації Повідомлення здійснює перевірку фактів порушення академічної доброчесності та ухвалює одне з двох рішень: про скасування рішення присвоєння ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації; про відсутність підстав для скасування рішення присвоєння ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації.

4.4. Протягом 3 робочих днів із дня реєстрації Повідомлення ректор Університету за поданням голови Комісії наказом призначає експерта(-тів).

4.5. Експертами можуть бути працівники Університету або інших українських і зарубіжних наукових та освітніх закладів (за згодою).

4.6. Особа, залучена як експерт, повинна відповідати таким вимогам:

- вища освіта та/або науковий ступінь за спеціальністю/галуззю, у межах якої навчався та здобув відповідний ступінь вищої освіти здобувач;

- відсутній потенційний конфлікт інтересів;

- відсутність будь-яких спільних публікацій зі здобувачем.

4.7. Експертизу фактів порушення академічної доброчесності (включаючи написання експертного висновку) здійснюють протягом 10 робочих днів із дня виходу наказу ректора Університету. Терміни експертизи можуть бути подовжені з об'єктивних причин, але не більш ніж на 10 робочих днів.

4.8. За результатами експертизи готують експертний висновок, який подають до Комісії в письмовій або в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису та/або кваліфікованої електронної печатки.

4.9. Експертний висновок повинен містити:

- назву роботи, для якої була призначена експертиза;
- прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи, для роботи якої проводили експертизу;
- інформацію про наявність або відсутність виявлених фактів порушення академічної доброчесності, їхній опис і характеристики;
- опис матеріалів, технічних засобів, використаних експертом;
- дату та підпис експерта.

5. ПРОЦЕДУРА РОЗГЛЯДУ СПРАВИ ПРО ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. Комісія протягом 10 робочих днів із дня отримання експертного висновку на засіданні розглядає весь пакет документів (Повідомлення, експертний висновок, пояснення здобувач, інші матеріали) про ймовірне порушення академічної доброчесності.

5.2. Інформацію про дату, час і місце засідання Комісії не пізніше ніж за 5 робочих днів до дати проведення засідання повідомляють скаржнику та особі, стосовно якої розглядають скаргу/повідомлення, якщо відомо про спосіб зв'язку з особою, та оприлюднюють на вебсайті Університету. Участь зазначених осіб і представника закладу в засіданні Комісії не є обов'язковою. Указаних осіб вважають повідомленими про дату, час і місце засідання з дня, наступного за днем оприлюднення відповідного оголошення на вебсайті Університету.

5.3. Скаржник та особа, стосовно якої розглядають скаргу/повідомлення, особисто та/або через своїх уповноважених осіб (представників) мають право після дати прийняття до розгляду скарги/повідомлення Комісією та не пізніше дня, наступного за днем оприлюднення повідомлення про дату розгляду на засіданні Комісії, подавати письмові пояснення до інформації у скарзі/повідомленні, а також будь-які документи та матеріали в електронній формі (у машиночитаному форматі) на спростування (підтвердження) викладених у скарзі доказів або відмовитися від надання будь-яких пояснень.

5.4. Засідання Комісії відбувається в порядку, визначеному Положенням «Про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Уманського національного університету».

5.5. Рішення Комісії оформлюють протоколом і з усіма наявними матеріалами протягом 5 робочих днів після засідання передають секретарем Комісії голові Вченої ради Університету для подальшого ухвалення рішення.

5.6. Протокол Комісії оприлюднюють на сайті Університету. Скаржника та особу, стосовно якої розглядають скаргу/повідомлення, вважають поінформованими про ухвалене Комісією рішення після оприлюднення відповідно протоколу на сайті Університету.

6. ПОРЯДОК ПОДАННЯ АПЕЛЯЦІЇ НА РІШЕННЯ КОМІСІЇ З ЕТИКИ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

6.1. Скаржник та особа, стосовно якої розглядають скаргу/повідомлення, мають право протягом 3 днів на ім'я ректора подати на офіційну адресу Уманського національного університету в довільній письмовій або в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису та/або кваліфікованої електронної печатки апеляцію на рішення Комісії.

6.2. Ректор Університету протягом 3 робочих днів наказом призначає Апеляційну комісію у складі трьох осіб, які не повинні мати потенційного конфлікту інтересів зі скаржником та особою, стосовно якої розглядають скаргу/повідомлення, а також бути членами Комісії.

6.3. Апеляційна комісія протягом 5 робочих днів із дня наказу розглядає апеляцію та ухвалює одне з рішень: відхилити апеляцію; надіслати матеріали на повторний розгляд до Комісії.

6.4. Засідання Апеляційної комісії оформлюють протоколом.

6.5. Відповідальність за ведення протоколу засідання Апеляційної комісії покладено на секретаря комісії.

6.6. Апеляцію розглядають без скаржника.

6.7. Протокол рішення Апеляційної комісії оприлюднюють для ознайомлення на сайті Університету.

6.6. У разі повернення матеріалів Апеляційною комісією Комісія з питань етики та академічної доброчесності протягом 3 робочих днів здійснює перегляд матеріалів з урахуванням висновку Апеляційної комісії та ухвалює рішення, яке оформляють протоколом.

7. ПОРЯДОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ВЧЕНОЮ РАДОЮ УНІВЕРСИТЕТУ ПРО СКАСУВАННЯ РІШЕННЯ ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ПРИСВОЄННЯ ВІДПОВІДНОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ

7.1. Розгляд питання про скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації відбувається на черговому засіданні Вченої ради.

7.2. Скаржника та особу, стосовно якої розглядають скаргу/повідомлення, інформують про дату та місце проведення засідання через оприлюднення відповідного оголошення на сайті Університету.

7.3. Доповідачем на засіданні Вченої ради з цього питання є голова Комітету з етики та академічної доброчесності (за його відсутності – один із заступників).

7.4. Рішення ухвалюють відкритим голосуванням за умови, якщо за нього проголосувала просто більшість від присутніх членів Вченої ради.

7.5. Рішення оформлюють протоколом та оприлюднюють на сайті Університету.

7.6. У разі скасування рішення Університет протягом 3 робочих днів інформує особу, стосовно якої ухвалено рішення, заявника, звертається до Міністерства освіти і науки України із заявою про внесення відповідної інформації до Єдиної державної

електронної бази з питань освіти, документує рішення в особовій справі особи, стосовно якої ухвалено рішення, а також розміщує зазначену інформацію у відкритому доступі на офіційному вебсайті Університету. В інформації у відкритому доступі повинні бути відображені рік випуску, спеціальність, спеціалізація та/або освітня програма, серія та реєстраційний номер диплома.

7.7. У разі скасування рішення відповідний документ про вищу освіту та документи про вищу освіту, видані на його основі, стають недійсними.

7.8. Особа, стосовно якої скасовано рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації, має право на поновлення для здобуття вищої освіти, при цьому заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше 50 відсотків кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, отриманих за освітньою програмою, за якою скасовано рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації.

7.9. У разі скасування рішення через виявлення у кваліфікаційній роботі здобувача вищої освіти академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації Університет протягом чотирьох місяців із дати скасування рішення проводить перевірку інформації на наявність можливих фактів порушення академічної доброчесності керівником здобувача вищої освіти під час написання останнім кваліфікаційної роботи та за необхідності за результатами перевірки вживає дії, передбачені Кодексом академічної доброчесності.

8. ПОРЯДОК ОСКАРЖЕННЯ РІШЕННЯ ВЧЕНОЇ РАДИ УНІВЕРСИТЕТУ

8.1. Особа, стосовно якої ухвалено рішення про скасування рішення, та/або заявник протягом двох місяців із дати ухвалення рішення про скасування рішення мають право подати апеляцію на рішення про скасування рішення до МОН або оскаржити його в суді.

8.2. Апеляцію на рішення про скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєної відповідної кваліфікації (далі – апеляція) подає до МОН особа, стосовно якої ухвалено рішення про скасування рішення, або заявник, або їх представник у довільній письмовій або в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису та/або кваліфікованої електронної печатки. Апеляція стосується дотримання Університетом процедури скасування рішення та не стосується розгляду порушення академічної доброчесності по суті. Апеляція повинна містити таку інформацію: прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи, стосовно якої ухвалено рішення про скасування рішення, рік присудження ступеня вищої освіти, відомості про ухвалене Університетом рішення про скасування рішення, підстави для апеляції та інформацію, що їх підтверджують, вимоги до скасування рішення за результатами розгляду апеляції, зокрема про повторний розгляд справи про порушення академічної доброчесності.

8.3. Апеляцію розглядає Науково-методична рада МОН протягом 6 місяців з дати подання апеляції, яка встановлює, чи дотримав Університет процедуру скасування рішення в разі виявлення фактів порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності.

8.4. За результатами розгляду апеляційної заяви ухвалюють одне з двох рішень: задовільнити вимоги особи, яка подає апеляцію, повністю або частково; відмовити особі, яка подає апеляцію, у задоволенні вимог.

8.6. Університет протягом двох тижнів на вимогу МОН під час проведення апеляції зобов'язаний надати матеріали, на основі яких затверджено висновок про наявність виявлених фактів порушень академічної доброчесності, протоколи та інші матеріали, якими задокументовано реалізацію процедури скасування рішення.

9. ДОБРОВІЛЬНА ВІДМОВА ВІД СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ПРИСВОЄННЯ ВІДПОВІДНОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ

9.1. Особа, яка має ступінь вищої освіти та якій присвоєно відповідну кваліфікацію, до подання експертного висновку, підготовленого за результатами перевірки інформації про можливий факт порушення академічної доброчесності, може добровільно відмовитися від ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації, подавши до Університету відповідну заяву в довільній формі, засвідчену нотаріально або з використанням кваліфікованого електронного підпису.

9.2. Подана заява про відмову від ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації не може бути відкликана з дня прийняття Університетом рішення про скасування рішення.

9.3. Протягом 10 робочих днів із дня надходження заяви ректор Університету приймає рішення про скасування рішення. Рішення про скасування рішення набирає чинності через 6 місяців із дати його прийняття.

9.4. У разі добровільної відмови від ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації особа має право на поновлення для однократної підготовки та проходження компонента (компонентів) атестації, де було порушено академічну доброчесність, при цьому Університет має право визнати та перезарахувати повний (за винятком кредитів, пов'язаних з академічною недоброчесністю) обсяг кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, отриманих за освітньою програмою, за якою скасовано рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації.

РОЗРОБНИК:

проректор з науково-педагогічної роботи

Михайло МАЛЬОВАНІЙ